

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

директор Інституту,
доктор юридичних наук,
професор, академік
НАПрН України

Орлюк О.П.

«26» вересня 2017 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ
У НАУКОВО-ДОСЛІДНОМУ ІНСТИТУТІ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
НАПрН УКРАЇНИ**

Затверджено рішенням вченої ради НДІ
інтелектуальної власності НАПрН України
26 вересня 2017 р. (Протокол № 8)

Введено в дію наказом директора Інституту
від 26 вересня 2017 р. № 99/1-к-а

Київ-2017

Нормативний документ укладено відповідно до Конституції України. Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Концепції наукової, науково-технічної та інноваційної політики в системі вищої освіти України», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №579 від 12 серпня 2015 року, нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення регламентує діяльність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України (далі - Інститут) щодо організації академічної мобільності здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії і встановлює загальний порядок організації програм академічної мобільності здобувачів вищої освіти на території України чи поза її межами та здобувачів вищої освіти іноземних вищих навчальних закладів на території України.

1.2. Вітчизняні здобувачі вищої освіти, вищі навчальні заклади/наукові установи та іноземні учасники освітнього процесу, що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності.

1.3. Академічна мобільність передбачає участь аспірантів у навчальному процесі Інституту та партнерських закладів освіти (в Україні або за кордоном), проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін, практик тощо.

1.4. Право на академічну мобільність в Інституті може бути реалізоване на підставі міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво в галузі освіти та науки між Інститутом та закордонними вищими навчальними закладами (далі - вищі навчальні заклади (наукові установи)- партнерами, а також може бути реалізоване вітчизняним учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої керівництвом Інституту, в якому він постійно навчається, на основі індивідуальних запрошень.

1.5. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність - академічна мобільність, право на яку реалізується вітчизняними учасниками освітнього процесу у вищих навчальних закладах (наукових установах)- партнерах в межах України;

- міжнародну академічну мобільність - академічна мобільність, право на яку реалізується вітчизняними учасниками освітнього процесу у вищих навчальних закладах (наукових установах)- партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу у вітчизняних вищих навчальних закладах (наукових установах).

1.6. Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність - навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з

метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше вищих навчальних закладів;

- кредитна мобільність - навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у вищому навчальному закладі постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

1.7. Навчання вітчизняних та іноземних учасників освітнього процесу за узгодженими між Інститутом та партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту вищого навчального закладу (наукової установи)- партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту вищих навчальних закладів (наукових установ)-партнерів.

1.8. Формами академічної мобільності для доктора філософії у вітчизняних вищих навчальних закладах, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування;
- проходження навчальної та виробничої практик.

1.9 Іноземні здобувачі вищої освіти, що реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між Інститутом та іноземними вищими навчальними закладами (науковими установами)-партнерами, можуть бути зараховані на навчання до Інституту:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, у тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту;

- на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному вищому навчальному закладі-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між Інститутом та вищими навчальними закладами договорів про міжнародну академічну мобільність.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

2.1. Основними цілями академічної мобільності аспірантів Інституту є:

- сприяння європейському співробітництву щодо забезпечення якості освіти з метою вироблення порівняльних критеріїв та методологій;
- просування необхідних європейських стандартів у галузі вищої освіти, зокрема щодо розробки навчальних планів, співробітництва між освітніми закладами, схем мобільності та інтегрованих навчальних, дослідницьких і виховних програм;
- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Інституту на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду аспірантів щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між Інститутом та вищими навчальними закладами-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів вищих навчальних закладів-партнерів.

2.2. Основними завданнями академічної мобільності аспірантів Інституту є :

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки аспірантів, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- набуття професійного досвіду під час проходження навчальних та виробничих практик;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток подальших наукових досліджень, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

3.1. До участі у програмах академічної мобільності допускаються аспіранти після завершення першого року навчання за умови, що термін академічної мобільності не охоплює період підсумкової атестації.

3.2. Відбір аспірантів для участі у програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Інституту з урахуванням рейтингу успішності (не нижче «С» за шкалою ECTS та «добре» - за національною шкалою), участі у науковій роботі та знання іноземної мови.

Конкурсну комісію очолює заступник директора з наукової роботи. Склад конкурсної комісії визначає та затверджує директор Інституту. До

складу комісії входять представники аспірантів.

3.3. Здобувачі вищої освіти, що пройшли конкурсний відбір в Інституті для участі у програмі академічної мобільності, відбираються закладом-партнером на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

3.4. Етапи, тривалість та зміст навчання у вищих навчальних закладах-партнерах визначаються навчальними планами та графіками освітнього процесу, затвердженими у цих навчальних закладах. Узгоджені навчальні плани та графіки освітнього процесу затверджуються директором Інституту та керівником вищого навчального закладу-партнера.

3.5. На час навчання у вищому навчальному закладі-партнері здобувачу вищої освіти в Інституті за його заявою надається індивідуальний план навчання, затверджений в установленому порядку.

4. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ АСПІРАНТА У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ-ПАРТНЕРІ

4.1. Інститут визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання аспіранта у вищому навчальному закладі-партнері.

4.2. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з вищими навчальними закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS.

4.3. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані аспіранта.

4.4. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватись на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у вищому навчальному закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою Інституту.

4.5. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого аспірантом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у вищому навчальному закладі-партнері.

4.6. Результати підсумкової атестації аспірантів у період навчання у вищому навчальному закладі-партнері представляються за шкалою, прийнятою у вищому навчальному закладі-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в Інституті та шкалу ECTS.

4.7. За здобувачами вищої освіти на період навчання в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі)-партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання.

5. ОБОВ'ЯЗКИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ-ПАРТНЕРІВ

5.1. Інститут зобов'язаний:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності аспірантів між вищим навчальним закладом-партнером та узгодити навчальні програми;
- забезпечити вільний і рівний доступ аспірантів до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;
- надавати аспірантам консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування аспірантів-іноземців на території приймаючої країни.

5.2. Вищий навчальний заклад-партнер, що приймає на навчання аспіранта, зобов'язаний:

- зарахувати аспіранта, направлено на навчання на визначений договором строк відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;
- створити усі необхідні умови для виконання аспірантом індивідуального навчального плану;
- сприяти аспірантам у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість аспірантам Інституту брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування аспірантів-іноземців на території приймаючої країни;
- після завершення навчального семестру видати аспіранту документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків аспірантів або документ про вищу освіту з додатком, встановленого у вищому навчальному закладі-партнері зразка.

5.3. Обов'язки вищих навчальних закладів-партнерів щодо аспірантів, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних угодах між вищими навчальними закладами-партнерами та Інститутом.

6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІНСТИТУТУ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

6.1. Здобувачі вищої освіти Інституту мають право на:

- безпечні умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою вищого навчального закладу, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах,

представлення своїх наукових робіт для публікацій;

- можливість отримання документа про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень встановленого у вищому навчальному закладі-партнері зразка.

6.2. Здобувачі вищої освіти Інституту зобов'язані;

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;

- вчасно прибути до місця навчання;

- дотримуватись індивідуального графіка навчання, бути особисто присутнім на заліковій та екзаменаційній сесії відповідно до графіка освітнього процесу в Інституті;

- під час навчання дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів вищого навчального закладу-партнера;

- успішно пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом в Інституті;

- після завершення навчання у вищому навчальному закладі-партнері вчасно повернутися до Інституту;

6.3. Вітчизняні учасники академічної мобільності укладають договори з Інститутом.

6.4. Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

7. ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

7.1. Після повернення до Інституту здобувач вищої освіти зобов'язаний у 5-денний термін подати звіт про результати участі у програмі академічної мобільності відповідальному за ведення аспірантури та презентувати звіт на найближчій вченій раді Інституту.

7.2. До звіту надається документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків аспірантів, завірених в установленому порядку у вищому навчальному закладі-партнері.

7.3. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у вищому навчальному закладі-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання в Інституті, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.